

INVISIABLE PEOPLE

Periodical of Unison NGO
#2, December 2004

Summary

WE NEED ACCESSIBLE ENVIRONMENT

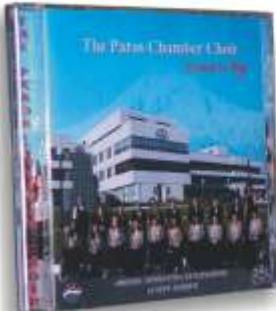
by David Babayan (page 2)

Many residents of Yerevan are still unable to visit its streets and buildings. The vast majority of wheelchair users have to spend their lives within the four walls of their apartments. The reason for this is physical inaccessibility of public transportation and buildings. Construction of ramps can partly solve this urgent problem and make accessible at least those of the public objects, which are located on the ground level. There are numerous gifted people among those who have a physical disability. The community needs to create accessible environment so that these people can make their contribution to the development of our country.

10 YEARS ON STAGE

by Armen Alaverdyan (page 2)

The Paris Chamber Choir released its new CD. Paris is the only wheelchair choir in the world. The choir was founded in 1993, and the first public performance took place in 1994 at the Yerevan Komitas Chamber Music Hall. This year the choir celebrates 10 years of its concert activities.

The new CD is titled "10 Years on Stage". It includes 19 songs by Armenian, Russian and Western composers. The principal sponsor of the Paris Chamber Choir is the Strauch Kuhnlian Family (US). This CD was produced with their support.

PARACHUTEDANCE

by Gohar Stepanyan (page 4)

This spring we spent 3 unforgettable days with Gerrit Shelling and Aristo Boufus, Dutch guys who manage a palliative carehouse in France. G.Shelling is a dance teacher and he conducted a wheelchair dance masterclass for us. For this purpose, he brought with him bags of equipment including a real parachute.

IPTRC Mkhitar Mnatsakanyan, MP Artak Arshakyan and others, the Paris Chamber Choir performed the National Hymn of Armenia, and the competitions were officially opened. The competition program included wheelchair basketball, table tennis, chess, arm-wrestling, and weight lifting. The winners received certificates and cash awards.

KOMITAS VARDAPET ON THE WEB

by Nara Baghdasaryan (page 3)

The Unison NGO announced the launching of the Virtual Museum of Komitas Vardapet (Armenian composer, ethnographer, folklorist and musicologist) at www.komitas.am. The project on creation of the

This issue was prepared by:
Gohar Stepanyan
David Babayan
Nara Baghdasaryan
Gayane Payulyan

Editor-in-Chief: Armen Alaverdyan

This periodical is published with support of the Strauch Kuhnlian Family (U.S.)

Contact Information:
Address: Hakobyan St. 10/56, Yerevan 375833, Armenia
Tel.: (+374) 226470, (+374) 403518 - mobile

www.unison.am
unison@unison.am

ԱՐՏԵՎԱՐԱՆԵԼԻ

Պատմվածքներով նշանակած պահպատճեան
«ՈՒՆԻՍՈՆ» հասարակութան կազմակերպության պարբերական
Ենթամարտելի 2004 թիվ 2

Օդապարիկով պարը

Էջ 4

Այս համարում.

2 Ազգային ճամապարհ

Ես մեկ անօամ մատչելիության ճամապարհը

Խնամկայր.

Տաս տարի թեմում

Հաղթարշակ դիախ անհայտություն

3 Կապըն դու միշտ, թեզ կըսմ

Կոմիտաս Կարդասիոց ինտերնատում

5 Հոգով արիմեր

Դայ հաշմանդաւ մարդկանդի մրցամանը

Բոլոր հայեր կարող են

Այս խորագու Սմբակյան Խորհուրդնոր

անկայության երևանում հաջամարդարյան

Խորհրդ եօրյա կրներանաւ

6 Հուսային ապագային ընդառաջ

«ԱՇԽԱՄ» պատմության մասնակիցներ

Մինիեր անժամանակ Մշակույթի

Երիտասարդության 2-րդ Պալատամանի

աշխատանքներին

7 Տարո՞ւ թե ինտիմ իրականություն

Երկու խոր հաշմանդանքի անձնական կամքջի հասկի

Գոհար Ստեփանյան

ՕՂԱՊԱՐԻԿՈՎ ՊԱՐԾ

Այս տարվա գարնանը մենք անվասայլակվ տեղաշարժվու մի խումբ հաշմանդամներով, երեք անմոռանակի որ անցկացնեցինք ֆրանսիայում ընակվու ազգությամբ հոլանդացին եր Գերը իտ Շելինգի և Արիստոս Բառուուսի հետ: Նրանց այցի նպատակն է մեզ հետ պարի և երգեցողության մաստեր-կլասներ անցկացնել:

Գերը իտ Շելինգը անվանի պարուսոյց է, զարմանակ ենուուզիազմով ու էներգիայով օծովագա: Մեզ հետ համուիպանը նա պատրաստվել է ամենայն պատասխանատվությամբ, անզամ իր հետ բերել է մոտ տասնինգ մետր երկարությամբ թափանցիկ պոլիէթիլեն կոտոր, երածոտություն, նույնիւ մի իսկական օդապարիկ:

Ճերքագատվու ենք «կապանքներից» դառնալով պատանկաշկանդ:

Ակարում մաստեր-կլասը խաղի է ննան, իսկ հետո այն դարձավ մի գեղեցիկ պար, որի առաջին մասն ուներ բավկանին խստ կանոններ: Վերջնամասում, սակայն, պարի ընթացքը վերածվու է շարժումների ազատության: Ինչպես քացարտեց Շելինգը, այդ պարի գաղափարը մարդու կյանքի ընույթը արտացոլելու է: Մեզ մենք ենթարկվու ենք խստ կանոնների, մեզ էլ

Արիստոս Բառուուսը խմբավար է: Նա անցկացրեց բրվանդակալից և հետաքրքիր մաստեր-կլաս «Փարոս» կամերային եղածախմբի հետ: Դեռավոր Ֆրանսիայում հայերի մասին շատ քիչ բան իմացող հոլանդացին հետաքրքիր է հայկական երաժշտությամբ, մասնավորաբար, խաչատուր Ավետիսյանի հայկական օրատորիայով:

Նրա հետ մենք սովորեցինք մի բանի դրվագ այս ստեղծագործությունից, ինչպես նաև երկու այլ երգեր, որոնցից մեկը Բորտնյանկու հիանքանչ հարմոնիաներով հյուսված «Տեր պոյոն» երգը, հաստատու տեղ գրավեց մեր երգացանկում:

Չուսամբ, որ այդ ամենը ունենալու է իր շարունակությունը: Մենք անհաճերությամբ կսպասենք այդ հետաքրքիր ու նվիրված մարդկանց հետ նոր համուիպատվումների:

ՐԱՊՈՆ ԱՐԻՏԵՐ

Դայաստանի կառավարության աջակցությամբ և Սպորտական կոմիտեի նախաձեռնությամբ կարմիր խաչի Միջազգային հետվախավածքային վերականցնողական կենտրոնում (ՄՀՎԿ) անցկացվեցին հաշմանդամների սպորտային մրցումներ, որոնց մասնակցեցին տարբեր մարզեր Երևանացնող մարզիներ «Փոլիմեկ», «Լիառդը կյանք» և «Ակարպ» հասարակական կազմակերպություններից:

Մայիսի 14-ին տեղի ունեցած բացառ արդյունաբանական բարեմատագործաներու հայտնեցին Սպային մողովի պատագամավոր Ա. Առաքելյանը, Դայաստանի կարմիր խաչի նախագահ, ՄՀՎԿ գլխավոր տնօրին Մ. Մխացականյանը, Ասդրուկոմիտեի ներկայացուցիչները: Արդյունաբան մասնակցեց նաև «Փարոս» կամերային երգախումբը հնչեցնելով Դայաստանի պետական օրինադրու, որի ընթացքու է բարձրացվեց նագույնը և մրցումները հայտարարվեցին բացված:

Բացումից անմիջապես հետո բասկետբոլի դահլիճում սկսվեց առաջին խաղը: «Ակարպ» Դկ նախագահ Աշոտ Սլյատյանը սահմանեց 60 կմ և արձր քաշայինների մեջ Դայաստանի նոր օճկոր բարձրացնելով 130 կմ:

Ի դեպ, հայ բասկետբոլիստների թիմը մասնակցել է Եվրոպայի տարրեր Երկրներում կազմակերպված մրցումներին և այժմ բավական ծանալում է վայսայի:

Նոյն օրը սկսվեց շախմատի մրցաշարը: Սամանակցների մեծամասնություն տեսողությունից գորկ մարդիկ էին: Դարդող ճանաչվեց Վերականցնողական կենտրոնի աշխատակից Գ. Գալստյանը:

Մրցումների Երկրորդ օրը սկսվեց սեղանի ընթական փուլը: Թե՛ և լարված պայքարից հետո երգակալի փուլը դրու ենամ լավագույնների որոնց մրցապայքարում է և որոշվեցին մրցանակամիտունը: Թերևս, մարզածներից ամենաշատ խանդավառություն առաջացած քաղաքանություն (արդիսականը): Բոլորը մեծ հետաքրքիր արտացոլում և կուրուրությամբ հնարացնեցին ընթացքին: Բուռն ծափակառությունների ներքու համիսաւությունը ուղարկեց ամառավայր կամ հաշմանդամ նուրբ կուրսականին:

Կոնֆերանսի նպատակն էր հաշմանդամության հիմնախմբի ների վերաբերյալ բարձրացնել հասարակության իրազեկությունը և փոխել նույն հասարակության վերաբերունը այդ հարցերին: Զավակեցին քննարկումները տարբեր թեմաների շուրջ կրույտուն, իրավունք և օրենսդրություն, սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն, քաղաքաշինուածան և ինֆրաստրուկտուրա, ինչպես նաև հաշմանդամների տարբեր նմբերին պատկանող լողության, տեսողության և հենաշարժողական ապարատի խանգարմաններով, մոտավոր հասուկ կարիքներ ու ունեցող մարդկանց առջև ծառացած բնորոշ խմբիմբեր:

Ենթաստան, Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄ-ի ներկայացուցիչները պատմեցին, թե ինչպես նե իրենց երկրներում պաշտպանվու հաշմանդամների իրավունքները: Ենթաստանի դեսպան պարուն Թոմաշ Կոնոք նշեց, որ հաշմանդամների իրավունքները պետք է դիտարկվեն մարդու իրավունքների ընդհանուր համատերապություն, և նկատվեն, թե ինչպես վերցին 14 տարիների ընթացքու իր երկրի սկզբունքը բարեկարգ է առաջակային քայլեր կատարեց և շեշտակի առաջընթաց արձանագրեց այս ասպարեզում: Բրիտանական խորիդի հայտանայական գրասենյակի տնօրին Ռոքեր Բարդը պատմեց խմբիմբ իր երկր

Էլինոր Գվիլիմ
Վիպուլի

ԲՈԼՈՐ ԴԱՅԱՐ ԿԱՐՈՒ ԵՆ

Համագործակցենով Դայաստանի մերժիկան համալսարանի հետ, Միջազգային կրության զարգացման Անդրիկյան խորիդրուն դեմքների 3-5 անցկացնեցին «Բոլոր հայեր կարող են» խորագործ հաշմանդամության հարցերով կրնքերան:

Կոնֆերանսի նպատակն էր հաշմանդամության հիմնախմբի ների վերաբերյալ բարձրացնել հասարակության իրազեկությունը և փոխել նույն հասարակության վերաբերունը այդ հարցերին: Զավակեցին քննարկումները տարբեր թեմաների շուրջ կրույտուն, իրավունք և օրենսդրություն, սոցիալական ապահովություն և առողջապահություն, քաղաքաշինուածան և ինֆրաստրուկտուրա, ինչպես նաև հաշմանդամների տարբեր նմբերին պատկանող լողության, տեսողության և հենաշարժողական ապարատի խանգարմաններով, մոտավոր հասուկ կարիքներ ու ունեցող մարդկանց առջև ծառացած բնորոշ խմբիմբեր:

Ենթաստան, Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄ-ի ներկայացուցիչները պատմեցին, թե ինչպես նե իրենց երկրներում պաշտպանվու հաշմանդամների իրավունքները: Ենթաստանի դեսպան պարուն Թոմաշ Կոնոք նշեց, որ հաշմանդամների իրավունքները պետք է դիտարկվեն մարդու իրավունքների ընդհանուր համատերապություն, և նկատվեն, թե ինչպես վերցին 14 տարիների ընթացքու իր երկրի սկզբունքը բարեկարգ է առաջակային քայլեր կատարեց և շեշտակի առաջընթաց արձանագրեց այս ասպարեզում: Բրիտանական խորիդի հայտանայական գրասենյակի տնօրին Ռոքեր Բարդը պատմեց խմբիմբ իր երկր

